

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

kṛṣṇayajurvēdīya taittirīya āraṇyakē

॥ *tr̥tīyaḥ praśnaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

॥ tr̥tīyaḥ praśnaḥ ॥

hariḥ ṃ ॥

tacchaṃyōrāvṛṇīmahē ।
gātuṃ yajñāyā ।
gātuṃ yajñapātayē ।
daivī svastirāstu naḥ ।
svastirmānuṣēbhyaḥ ।
ūrdhvaṃ jīgātu bhēṣajam ।
śaṃ nō astu dvīpadē ।
śaṃ catuṣpadē ।
ōṃ śāntiḥ śāntiḥ śāntiḥ ॥

hariḥ ṃ(4)m ॥
cittissruk ।
cittamājyāṃ ।
vāgvēdiḥ ।
ādhitam baṛhiḥ ।
kētō agniḥ ।
vijñātamaḡniḥ ।

Please let us know of any errors in this text.

vākpāṭirhōtāḥ |
manā upavaktā |
prāṇō haviḥ |
sāmādhvāryuḥ |
vācāspatē vidhē nāmaṇḥ |
vidhēmā tē nāmā |
vidhēstvamāsmākaṃ nāmā |
vācaspatissōmāṃ pibatu |
ā'smāsu nṛmṇaṃ dhāthsvāhāḥ || 1 ||

adhvāryuḥ pañcā ca || 1 ||

pr̥thivī hōtāḥ |
dyaurādhvāryuḥ |
rudrō'gnī |
br̥haspatirupavaktā |
vācāspatē vācō vīryēṇa |
saṃbhṛtatamēnāyākṣyasē |
yajāmānāya vāryām |
ā suvaśkarāsmāi |
vācaspatissōmāṃ pibati |
jajanaḍindrāmindriyāya svāhāḥ || 2 ||

pr̥thivī hōtā daśā || 2 ||

agnīḥhōtā ||

aśvinā' dhvāryū |

tvastā' gnī |

mitra upavaktā |

sōmassōmāsyā purōgāḥ |

śukraśśukrasyā purōgāḥ |

śrātāstā indra sōmāḥ |

vātāpēḥhavanaśrutassvāḥ || 3 ||

agnīḥhōtā' ṣṭau || 3 ||

sūryam tē cakṣuḥ |

vātam prāṇaḥ |

dyām pṛṣṭham |

antarikṣamātmā |

aṅgairyajñam |

pr̥thivīg śarīraiḥ |

vācāspatē' cchidrayā vācā |

acchidrayā juhvā ||

divi dēvāvṛdhaḡ hōtrāmērayasva svāḥ || 4 ||

sūryam tē navā || 4 ||

māhāhāvīr̥hōtāḥ |
saṭyahāviraḍhvāryuḥ |
acyūṭapājā agnīṭ |
acyūṭamanā upavaktā |
anādhṛṣyaścāpratidhṛṣyaścā yajñasyābhigaraḥ |
ayāsyā udgātā |
vācaspatē hṛdvidhē nāmanṇ |
vidhēmā tē nāmā |
vidhēstvamāsmākāṃ nāmā |
vācaspatiṣṣōmāmapāt |
mā daivyaṣtantuṣchēdī mā mānuṣyāḥ |
namō divē |
namāḥ pṛthivyaī svāhāḥ || 5 ||

apāṭṭrīṇī ca || 5 ||

vāgghōtāḥ |
dīkṣā patnīḥ |
vātōḥdhvāryuḥ |
āpōḥbhigaraḥ |
manō haviḥ |
tapāsi juhōmi |

bhūrbhuvassuvaḥ |
brahma' svayambhu |
brahmaṇē svayambhuvē svāhā || 6 ||

vāghōtā nava' || 6 ||

brāhmaṇa ekāhōtā |
sa yajñah |
sa mē dadātu prajāṃ paśūnpuṣṭim yaśah |
yajñaścā mē bhūyāt |
agnirdvihōtā |
sa bhartā |
sa mē dadātu prajāṃ paśūnpuṣṭim yaśah |
bhartā cā mē bhūyāt |
pṛthivī trihōtā |
sa pratiṣṭhā || 7 ||

sa mē dadātu prajāṃ paśūnpuṣṭim yaśah |
pratiṣṭhā cā mē bhūyāt |
antarikṣaṃ catūrhōtā |
sa viṣṭhah |
sa mē dadātu prajāṃ paśūnpuṣṭim yaśah |
viṣṭhāścā mē bhūyāt |

vāyuh pañcahōtā |
sa prāṇaḥ |
sa mē dadātu prajāṃ paśūnpuṣṭim yaśāḥ |
prāṇaśca mē bhūyāt || 8 ||

caṇḍramāṣṣadhōtā |
sa ṛtūnkālpayāti |
sa mē dadātu prajāṃ paśūnpuṣṭim yaśāḥ |
ṛtavaśca mē kalpantām |
annaḡ saptahōtā |
sa prāṇasya prāṇaḥ |
sa mē dadātu prajāṃ paśūnpuṣṭim yaśāḥ |
prāṇasya ca mē prāṇō bhūyāt |
dyauraṣṭahōtā |
sō'nādhṛṣyaḥ || 9 ||

sa mē dadātu prajāṃ paśūnpuṣṭim yaśāḥ |
anādhṛṣyaśca bhūyāsam |
ādityō navahōtā |
sa tējaṣvī |
sa mē dadātu prajāṃ paśūnpuṣṭim yaśāḥ |
tējaṣvī ca bhūyāsam |

prajāpatirdaśahōtā |
sa idaḡ sarvām |
sa mē dadātu prajāṃ paśūnpuṣṭim yaśaḥ |
sarvaṃ ca mē bhūyāt || 10 ||

pratiṣṭhā prāṇasca' mē bhūyādanādhr̥ṣyassarvaṃ ca mē bhūyāt || 7 ||

brāhmaṇō yajñō'gnirbhartā pṛthivī pratiṣṭhā'ntarikṣaṃ
viṣṭhā vāyuh prāṇaschandramā ṛtūnannaḡ sa prāṇasya'
prāṇō dyauranādhr̥ṣya ādityassa tējaṣvī
prajāpatissa idaḡ sarvaḡ sarvaṃ ca mē bhūyāt ||

agniryajurbhiḥ |
savitā stōmaiḥ |
indra' ukthāmadaiḥ |
mitrāvaruṇāvāśiṣā |
aṅgirasō dhiṣṇiyairagnibhiḥ |
marutāssadōhavirdhānābhyām |
āpaḥ prōkṣaṇibhiḥ |
ōśadhayō barhiṣā |
aditirvēdyā |
sōmō dīkṣayā || 11 ||

tvast̥ēdhmēnā |
viṣṇuryajñēnā |
vasava ājyēnā |
ādityā dakṣiṇābhiḥ |
viśvē dēvā ūrjā |
pūṣā svāgākārēnā |
br̥haspatiḥ purōdhayā |
prajāpatirudgīthēnā |
antarikṣam pavitrēṇa |
vāyuh pātraīḥ |
ahagg śraddhayā || 12 ||

dīkṣayā pātrairēkañca || 8 ||

sēnēndrāsya |
dhēnā br̥haspatēḥ |
pathyā pūṣṇaḥ |
vāgvāyōḥ |
dīkṣā sōmāsya |
pṛthivyāgnēḥ |
vasūnām gāyatrī |
rudrānām triṣṭuk |

ādityānāṃ jagatī |
viṣṇōranuṣṭuk || 13 ||

varuṇasya virāṭ |
yajñasya paṅktiḥ |
prajāpātēranūmatiḥ |
mitrasya śraddhā |
savituḥ prasūtiḥ |
sūryasya marīciḥ |
candramāsō rōhiṇī |
r̥ṣiṇāmarundhatī |
parjanyaśya vidyut |
catāsrō disāḥ |
catāsrō'vāntaradiśāḥ |
ahaśca rātriśca |
kṛṣiśca vṛṣṭiśca |
tviṣiścāpacitiśca |
āpaścauśadhayaśca |
ūrkcā sūnṛtā ca dēvānāṃ patnāyaḥ || 14 ||

anuṣṭugdiśaṣṭaṭca || 9 ||

dēvasyā' tvā savituh praśavē |
aśvinōrbāhubhyām |
pūṣṇō hastābhyām pratigr̥hṇāmi |
rājā' tvā varuṇō nayatu dēvi dakṣiṇē'gnayē hirāṇyam |
tēnāmṛtatvamāśyām |
vayō' dātṛē |
mayō mahyāmastu pratigrahītrē |
ka idam kasmā' adāt |
kāmaḥ kāmāya |
kāmō' dātā || 15 ||

kāmaḥ pratigrahītā |
kāmaḥ samudramāviśa |
kāmēna tvā' pratigr̥hṇāmi |
kāmaitattē' |
ēṣā' tē kāmā dakṣiṇā |
uttānastvā''ngīraśaḥ pratigr̥hṇātu |
sōmāya vāsah |
ruḍrāya gām |
varuṇāyāśvām |
prajāpatayē puruṣam || 16 ||

manāvē talpām |

tvastṛē'jām |

pūṣṇē'vim |

niṛṛtyā aśvataragardabhau |

himavatō haṣṭinām |

gandharvāphsarābhyāssragalaṅkaraṇē |

viśvēbhyō dēvēbhyō dhānyam |

vācē'nnām |

brahmaṇa oḍanam |

samudrāyāpaḥ || 17 ||

uttānāyāṅgīrasāyānaḥ |

vaiśvānarāya rathām |

vaiśvānaraḥ praṭnathā nākamāruhat |

divaḥ pṛṣṭhaḥ bhandāmānassumanmābhiḥ |

sa pūrvavajjanayajjantavē dhanām |

samānamajmā pariyāti jāgṛviḥ |

rājā tvā varuṇō nayatu dēvi dakṣiṇē vaiśvānarāya rathām |

tēnāmṛtatvamāśyām |

vayō dātrē |

mayō mahyamastu pratigrahitrē || 18 ||

ka idam̐ kasmā adāt |
kāmaḥ kāmāya |
kāmō dātā |
kāmaḥ pratigrahītā |
kāmaḡ samudramāviśa |
kāmēna tvā pratigrhṇāmi |
kāmaitattē |
ēṣā tē kāmā dakṣiṇā |
uttānastvā''ṅgīrasaḥ pratigrhṇātu || 19 ||

dātā puruṣamāpaḥ pratigrahītrē navā ca || 10 ||

suvarṇam̐ gharṇam̐ parivēda vēnam |
indrāsyātmanam̐ daśadhā carāntam |
antassamudrē manāsā carāntam |
brahmā'nvāvindaśāhōtāramarṇē |
antaḥ praviṣṭaśśāstā janānām |
ēkassanbāhūdhā vicāraḥ |
śataḡ śukrāṇi yatraikaḡ bhavānti |
sarvē vēdā yatraikaḡ bhavānti |
sarvē hōtārō yatraikaḡ bhavānti |
sa mānāsīna ātmā janānām || 20 ||

antaḥ praviṣṭaśśāstā janānāḡ sarvātmā |
sarvāḥ prajā yatraikaṃ bhavānti |
catuḥhōtārō yatrā sampadam gacchanti dēvaiḥ |
sa mānāsina ātmā janānām |
brahmēndramagnim jagataḥ pratiṣṭhām |
diva ātmānaḡ savitāraṃ bṛhaspatim |
catuḥhōtāraṃ praḍiśō' nūkl̥ptam |
vācō vīryaṃ tapasā'nvavindat |
antaḥ praviṣṭaṃ kartāramētam |
tvaṣṭāraḡ rūpāṇi vikurvantaṃ vipaścim || 21 ||

amṛtasya prāṇaṃ yajñamētam |
catuḥhōtrṇāmātmānaṃ kavayō nicikyuh |
antaḥ praviṣṭaṃ kartāramētam |
dēvānām bandhu nihitam guhāsu |
amṛtēna kl̥ptam yajñamētam |
catuḥhōtrṇāmātmānaṃ kavayō nicikyuh |
śataṃ niyutaḥ parivēda visvā visvavāraḥ |
visvāmidaṃ vṛṇāti |
indrasyātmā nihitaḥ pañcahōtā |
amṛtaṃ dēvānāmāyuh prajānām || 22 ||

indraḡ rājānaḡ savitāramētam |
vāyōrātmānaḡ kavayō nicikyuḡ |
raśmiḡ raśmīnāḡ madhyē tapāntam |
ṛtasyā padē kavayō nipānti |
ya āṇḍakōśē bhuvānaḡ bibharti |
anirbhinṇassannathā lōkān vicaṣṭē |
yasyāṇḍakōśaḡ śuśmāmāhuḡ prānamulbām |
tēnā kḷptō'mṛtēnāhamāsmi |
suvarṇaḡ kōśaḡ rajāsā parivṛtam |
dēvānāḡ vasudhānīm virājām || 23 ||

amṛtasya pūrṇāḡ tāmū kalām vicakṣatē |
pādaḡ ṣaḍdhōturna kilā vivithsē |
yēnartavaḡ pañcadhōta kḷptāḡ |
uta vā ṣaḍdhā manāsōta kḷptāḡ |
taḡ ṣaḍdhōtāramṛtubhiḡ kalpāmānam |
ṛtasyā padē kavayō nipānti |
antaḡ praviṣṭaḡ kartāramētam |
antaścandramāsi manāsā carāntam |
sahaiva santaḡ na vijānanti dēvāḡ |
indrasyātmānaḡ śataḍdhā carāntam || 24 ||

indrō rājā jagatō ya īśēḥ |
saptahōtā saptadhā vikḷptah |
parēṇa tantuṃ pariṣicyamānam |
antarādityē manāsā carāntam |
dēvānāgḥ hṛdayaṃ brahmā'nvavindat |
brahmaītabrahmaṇa ujjabhāra |
arkaggścōtantaḥ sarīrasya madhyēḥ |
ā yasmīnthsapta pēravah |
mēhanti bahulāg śriyām |
bahvaśvāmīndra gōmatīm || 25 ||

acyūtāṃ bahulāg śriyām |
sa harīrvasuvittamaḥ |
pērurindrāya pinvatē |
bahvaśvāmīndra gōmatīm |
acyūtāṃ bahulāg śriyām |
mahyaṃindrō niyācchatu |
śataḥśatā āsya yukṭā harīṇām |
arvāṇāyātu vasubhī raśmirindraḥ |
pramaḡhāmāṇō bahulāg śriyām |
raśmirindrāssavitā mē niyācchatu || 26 ||

ghṛtaṃ tējō madhumadindriyam |
mayyayamaḡnirdādhātu |
hariḥ patāḡgaḥ paṭarī suparṇaḥ |
divikṣayō nabhasā ya ēti |
sa na indrah kāmavaṛaṃ dādātu |
pañcāraṃ caḡkraṃ parivartatē pṛthu |
hiraṇyajyōtissarirasya madhyē |
ajāsraṃ jyōtir nabhasā sarpādēti |
sa na indrah kāmavaṛaṃ dādātu |
sapta yuñjanti rathamēkacakraṃ || 27 ||

ēkō aśvō vahati saptanāmā |
trinābhi caḡkramajaramanārvam |
yēnēmā viśvā bhuvānāni tasthuḥ |
bhādraṃ paśyānta upāsēduraḡrē |
tapō dikṣāmṛṣāyassuvarvidah |
tataḥ kṣatraṃ balaṃōjaśca jātam |
tadaśmai dēvā abhisannāmantu |
śvētaḡ raśmiṃ bōbhujyamānam |
apāṃ nētāraṃ bhuvānasya gōpām |
indraṃ nicikyuḥ paraṃē vyōmanṇ || 28 ||

rōhiṇīḥ piṅgalā ēkarūpāḥ |
kṣarāntīḥ piṅgalā ēkarūpāḥ |
śataḡ sahasrāṇi prayutāṇi nāvyaṇām |
ayaṃ yaśsvētō raśmiḥ |
pari sarvāmidaṃ jagat |
prajāṃ paśūndhanāni |
asmākam dadātu |
śvētō raśmiḥ pari sarvaṃ babhūva |
suvaṇmahyaṃ paśūn viśvarūpāḥ |
paṭaṅgamaḡtamasaśūryasya māyayā || 29 ||

hṛdā paśyanti manasā maṇiṣiṇāḥ |
samudrē antaḥ kavayō vicakṣatē |
maricīnāṃ padamicchanti vēdhasaḥ |
paṭaṅgō vācaṃ manasā bibharti |
tāṃ gāndharvō'vadaḡgarbhē antaḥ |
tāṃ dyōtamānāḡ svaryaṃ maṇiṣām |
ṛtasya padē kavayō nipānti |
yē grāmyāḥ paśavo viśvarūpāḥ |
virūpāssantō bahudhaikarūpāḥ |
agnistāḡ agrē pramūmōktu dēvaḥ || 30 ||

prajāpātiḥ prajāyā saṃvidānaḥ |
vītagg stūkēstukē |
yuvamaśmāsu niyācchatam |
praprā yajñapātiṃ tira |
yē grāmyāḥ paśavō viśvarūpāḥ |
virūpāssantō bahudhaikārūpāḥ |
tēśāḡ saptānāmiha rantirastu |
rāyaspōśāya suprajāstvāyā suvīryāya |
ya āraṇyāḥ paśavō viśvarūpāḥ |
virūpāssantō bahudhaikārūpāḥ || 31 ||

vāyustāḡ agrē pramūmōktu dēvaḥ |
prajāpātiḥ prajāyā saṃvidānaḥ |
iḍāyai sṛptaṃ ghṛtavaccarācaram |
dēvā anvāvindaṅguhāhitam |
ya āraṇyāḥ paśavō viśvarūpāḥ |
virūpāssantō bahudhaikārūpāḥ |
tēśāḡ saptānāmiha rantirastu |
rāyaspōśāya suprajāstvāyā suvīryāya || 32 ||

ātmā janānāṃ vikurvantaṃ vipāściṃ prajānāṃ
vasudhāniṃ virājaṃ carantaṃ gōmatīṃ mē niyācchatvėkācakraṃ
vyōmanmāyayā dēva ēkarūpā aṣṭau ca || 11 ||

sahasraśīrṣā puruṣaḥ |
sahasrākṣassahasrapāt |
sa bhūmiṃ viśvatō vṛtvā |
atyatiṣṭhaddaśāṅgulaḥ |
puruṣa ēvēdaḡ sarvām |
yadbhūtaṃ yacca bhavyām |
utāmṛtatvasyēśānaḥ |
yadannēnātirōhāti |
ētāvānasya mahimā |
atō jyāyāḡśca pūruṣaḥ || 33 ||

pādō'sya viśvā bhūtāni |
tripādāsyāmṛtaṃ divi |
tripādūrdhva udaitpuruṣaḥ |
pādō'syēhābhāvāt punaḥ |
tatō viśvaṅvyākṛāmat |
sāśanānaśanē abhi |
tasmādvirāḡajāyata |
virājō adhi pūruṣaḥ |
sa jātō atyaricyata |
paścādbhūmimathō puraḥ || 34 ||

yatpuruṣēṇa haṁviṣāḥ |
dēvā yajñamatānvata |
vasantō aśyāsīdājyām |
grīṣma idhmaśśaraddhaviḥ |
saptāsyāsanparidhayaḥ |
trissapta samidhaḥ kṛtāḥ |
dēvā yadyajñam tānvānāḥ |
abādhnanpuruṣam paśum |
tam yajñam baṛhiṣi praukṣanḥ |
puruṣam jātamāgrataḥ || 35 ||

tēnā dēvā ayajanta |
sādhyā ṛṣayaśca yē |
tasmādyajñāthsarvahutaḥ |
sambhṛtam pṛsadājyam |
paśūgstāgścakrē vāyavyāṇḥ |
āraṇyāngrāmyāśca yē |
tasmādyajñāthsarvahutaḥ |
ṛcassāmāni jajñirē |
chandāḡsi jajñirē tasmāt |
yajustasmādajāyata || 36 ||

tasmādaśvā ajāyanta |
yē kē cōbhayādātaḥ |
gāvō ha jajñirē tasmāt |
tasmājjātā ajāvayaḥ |
yatpuruṣaṃ vyādadhuh |
kaṭidhā vyakalpayanḥ |
mukhaṃ kimāśya kau bāhū |
kāvūrū pādāvucyētē |
brāhmaṇō'sya mukhamāsīt |
bāhū rājanyaḥ kṛtaḥ || 37 ||

ūrū tadāśya yadvaiśyaḥ |
paḍbhyāg śūdrō ajāyata |
caṇdramā manāsō jātaḥ |
cakṣōssūryō ajāyata |
mukhādindraścāgniśca |
prāṇadvāyurajāyata |
nābhyā āsīdantarikṣam |
śīrṣṇō dyaussamāvartata |
paḍbhyāṃ bhūmirdiśaśśrōtrāt |
tathā lōkāg akalpayanḥ || 38 ||

vēdāhamētam puruṣam mahāntam |
ādityavarṇam tamāstu pārē |
sarvaṇi rūpāṇi vicitya dhīrah |
nāmāni kṛtvā bhivadaṇ yadāstē |
dhātā purastādyamudājahāra |
śakraḥ pravidvānpradiśaścātārah |
tamēvaṃ vidvānamṛta iha bhāvati |
nānyaḥ panthā ayānāya vidyatē |
yajñēna yajñamayajanta dēvāḥ |
tāni dharmāṇi prathamānyāsann |
tē ha nākam mahimānāssacantē |
yatra pūrvē sādhyāssanti dēvāḥ || 39 ||

puruṣaḥ purō'gratō'jāyata kṛtō'kalpayannāsandvē ca || 12 ||

gyāyānadhī puruṣaḥ |
anyatra puruṣaḥ ||

adbhyassaṃbhūtaḥ pṛthivyai rasācca |
viśvakārmaṇassamāvartatādhi |
tasya tvaṣṭā vidadhadrūpamēti |
tatpuruṣasya viśvamājānamagrē |
vēdāhamētam puruṣam mahāntam |

āḍityavar̥ṇaṃ tamāsaḥ parastāt |
tamēvaṃ vidvānamṛta iha bhāvati |
nānyaḥ panthā vidyatē'yanāya |
prajāpatiścarati garbhē antaḥ |
ajāyāmanō bahudhā vijāyatē || 40 ||

tasya dhīrāḥ pariḷānanti yōnīm |
maricīnāṃ paḍamicchanti vēdhasaḥ |
yō dēvēbhya ātāpati |
yō dēvānāṃ purōhitaḥ |
pūrvō yō dēvēbhyō jātaḥ |
namō ruḷāya brāhmaḷyē |
rucāṃ brāhmaṃ janayāntaḥ |
dēvā agrē tadābruvanṇ |
yastvaivaṃ brāhmaṇō vidyāt |
tasya dēvā asanvaśē |
hrīśca tē lakṣmīśca patnyaū |
ahōrātrē pārśvē |
nakṣātrāṇi rūpam |
aśvinau vyāttām |
iṣṭaṃ maṇiṣāṇa |

amum̐ maṇiṣāṇa |
sarvaṃ maṇiṣāṇa || 41 ||

jāyatē vaśē sapta ca || 13 ||

bhartā sanbhriyamāṇō bibharti |
ēkō dēvō bahudhā niviṣṭah |
yadā bhāraṃ taṇdrayatē sa bhartūṃ |
niḍhāya bhāraṃ punarastamēti |
tamēva mṛtyumamṛtaṃ tamāhuḥ |
taṃ bhartāraṃ tamū gōptāramāhuḥ |
sa bhṛtō bhriyamāṇō bibharti |
ya ēnaṃ vēdā satyēna bhartūṃ |
sadyō jātamuta jāhātyēṣah |
utō jarantaṃ na jāhātyēkām || 42 ||

utō bahūnēkamaharjahāra |
atāndrō dēvassadamēva prārthah |
yastadvēda yatā ābābhūvā |
sandhāṃ ca yāg sandadhē brahmaṇaiṣah |
ramātē tasminnuta jīrṇē śayānē |
naināṃ jāhātyahāssu pūrvyēṣu |
tvāmāpō anu sarvāscaranti jānatīḥ |

vaṭṭsaṃ payasā punānāḥ |
tvamaṅniḡ havyavāhaḡ saminthse |
tvam bhartā mātariśvā prajānām || 43 ||

tvam yajñastvamū vēvāsi sōmah |
tavā dēvā havamāyanti sarvē |
tvamēkō'si bahūnanupraviṣṭah |
namastē astu suhavo ma ēdhi |
namō vāmastu śṛṇuṭaḡ havam mē |
prāṇāpānavajiraḡ sañcarāntau |
hvayāmi vām brahmaṇā tūrtamētām |
yō mām dvēṣṭi tam jāhitam yuvānā |
prāṇāpānau samvidānau jāhitam |
amuṣyāsūnā mā saṅgāsāthām || 44 ||

tam mē dēvā brahmaṇā samvidānau |
vadhāyā dattaṃ tamaḡhaḡ hānāmi |
asājajāna sata ābābhūva |
yaṃyam jājāna sa ū gōpō āsya |
yadā bhāraṃ taṇdrayātē sa bhartūm |
parāsyā bhāraṃ punarastāmēti |
tadvai tvam prāṇō ābhavaḥ |

maḥānbhōgaḥ prajāpātēḥ |
bhujāḥ kariṣyamāṇaḥ |
yaddēvānprāṇayō navaḥ || 45 ||

ēkaṁ prajānāṁ gasāthāṁ navaḥ || 14 ||

hariḡ harāntamanūyanti dēvāḥ |
viśvaśyēśānaṁ vṛṣabhaṁ matīnām |
brahma sarūpamanū mēdamāgāt |
ayaṇaṁ mā vivadhīrvikrāmasva |
mā chidō mṛtyō mā vadhīḥ |
mā mē balaṁ vivṛhō mā pramōṣīḥ |
prajāṁ mā mē rīriṣa āyūrugra |
nṛcakṣāsaṁ tvā haṁviṣā vidhēma |
sadyaścākamānāya |
pravēpānāya mṛtyavē || 46 ||

prāsmā āśā aśṛṇvanḥ |
kāmenājanayanpunāḥ |
kāmena mē kāma āgāt |
hr̥dayāddhr̥dayaṁ mṛtyōḥ |
yadamīṣāmadah priyam |
tadaitūpa māmaḥhi |

parāṃ mṛtyō anuparēhi panthām |
yastē sva itārō dēvayānāt |
cakṣuṣmatē śṛṇvatē tē bravīmi |
mā naḥ prajāg r̥riṣō mōta vīrāṇ |
pra pūrvyam manāsā vandāmānaḥ |
nādhāmānō vṛṣabham caṛṣaṇinām |
yah prajānāmēkarāṇmanuṣiṇām |
mṛtyuṃ yajē prathamajāmṛtasyā || 47 ||

mṛtyavē vīrāgścātvarī ca || 15 ||

taṇirviśvadaṛṣatō jyōtiṣkṛdāsi sūrya |
viśvamābhāsi rōcanam |
upayāmagṛhītō'si sūryāya tvā bhrājāsvata
ēṣa tē yōnissūryāya tvā bhrājāsvatē || 48 || || 16 ||

āpyāyasva madintama sōma viśvābhirūtibhiḥ |
bhavā nassapṛathastamaḥ || 49 || || 17 ||

īyuṣṭē yē pūrvātarāmapāśyanvyucchantīmuṣasaṃ
martyāsaḥ |
asmābhirū nu prāticakṣyā'bhūdō tē yānti yē
aparīṣu paśyāṇ || 50 || || 18 ||

jyōtiṣmatīm tvā sādāyāmi jyōtiṣkṛtām
 tvā sādāyāmi jyōtirvidām tvā sādāyāmi
 bhāsvātīm tvā sādāyāmi jvalāntīm tvā sādāyāmi
 malmalā bhavāntīm tvā sādāyāmi dīpyāmānām
 tvā sādāyāmi rōcāmānām tvā sādāyāmyajāsṛām
 tvā sādāyāmi br̥hajjyōtiṣam tvā sādāyāmi
 bōdhayāntīm tvā sādāyāmi
 jāgrātīm tvā sādāyāmi || 51 || || 19 ||

prayāsāya svāhā''yāsāya svāhā
 viyāsāya svāhā saṃyāsāya svāhōdyāsāya
 svāhā'vayāsāya svāhā śucē svāhā
 śōkāya svāhā tapyatvai svāhā tapātē svāhā''
 brahmahatyāyai svāhā sarvasmai svāhā'' || 52 || || 20 ||

cittaḡ santānēna' bhavaṃ yaḡnā ruḡdraṃ taṇimnā
 paśuḡpatigḡ sthūlahṡṡdayēnāḡniḡ hṡṡdayēna ruḡdraṃ
 lōhitēna śarvaṃ matāsnābhyāṃ mahādēvamāntaḡ
 pārśvēnauṣiṣṡṡhanaḡ śingīnikōśyābhyāṃ'' || 53 || || 21 ||

cittiḡ pṡṡthivyāḡniṣṡṡryāṃ tē cakṣūrmahāhāvīṡṡhōtā
 vāḡghōtā'' brāhmaṡṡa ēkahōtā''ḡniryajurbhissēnēndrāsya
 dēvasya suvarṡṡam ḡharmāḡ saḡhasrāsīṡṡā'dbhyō bhartā

harim̐ taraṇirāpyāyasvēyusṭē yē jyōtiṣmatim̐
prayāsāya' cittaṁēkaviḡsatih̐ || 21 ||

cittiragniryajurbhirantaḥ praviṣṭaḥ prajāpātirbhartā
sanprayāsāya dvipañcāśat || 52 ||

cittiragniryajurbhirantaḥ praviṣṭaḥ prajāpātiḥ prajāyā'
samvidānastasya dhīrā jyōtiṣmatim̐ tripañcāśat || 53 ||

tacchaṁ yōrāvṛṇimahē |
gātuṁ yajñāya' |
gātuṁ yajñapātayē |
daivī svastirāstu naḥ |
svastirmānuṣēbhyaḥ |
ūrdhvaṁ jigātu bhēṣajam |
śaṁ nō astu dvipadē |
śaṁ catuṣpadē |
ōṁ śāntih̐ śāntih̐ śāntih̐ ||

|| hariḥ ō(3)m ||

|| iti kṛṣṇayajurvedīya taittirīya āraṇyakē tr̥tīyah praśnaḥ samāptaḥ ||